

Трудов договор:

- Трудовия договор трябва да е в писмен вид, ако срока му е ограничен.
- Имате право на писмено фиксиране на важните данни от договора.
- В трудовия договор трябва да има точни данни относно работното време (седмично или месечно) и работното място. Напр.: 35 часа седмично работно време (непълно работно време).
- Началото и края на трудовия договор трябва да са уредени, например чрез ограничение на срока му.
- Размера на заплатата или възнаграждението трябва да е записан във формата на бруто.
- Договора трябва да съдържа информация относно отпуск, болест, срок на предизвестие за уволнение както и за дейността и позицията Ви на работното място.
- Трябва да има правила относно извънредните работни часове (надбавки или свободно време).

Право на отпуск:

- Имате право на платен отпуск. С всеки изработен месец получавате право на отпуск.
- Най-малко 24 работни дни отпуск Ви се полагат, ако работите 6 дни седмично (от Пн. до Пт.)
- След изпитателния срок може да ползвате изработеното си право на отпуск.
- Най-добре е да подадете писмено искане за отпуск.

Закон за определената минимална заплата:

- Имате законово право на изплащане на минимална работна заплата.
- Размера на минималната работна заплата в момента (2020г.) е 9,35 €.
- Ако работите в определен бранш, напр. строителство или логистика, може да важи тарифен договор с по-висока минимална заплата. (проверете тук: <https://bema.arbeitundleben.org/uebersicht-mindestlohn>)
- Минималната заплата важи и за т.нар. MINI-Job. Редовното работно време, ако имате MINI-Job е максимално 48 ч. месечно.

Болест:

- Болничния лист трябва да е доставен до работодателя и здравната каса, най-късно да три работни дни след издаването му.
- Който работи повече от 4 седмици при един и същ работодател, може да получи до 6 седмици заплата ако боледува.
- След 6 седмица може да се получава обезщетение поради общо заболяване, ако се подаде заявление при здравната каса.
- Важно! Ако боледувате по-дълго (включително и през уикенда) трябва да проверите, дали всички дни, през които сте боледували са записани в болничния лист, съответно и уикенда.

Уволнение:

- Уволнението трябва винаги да е в писмен вид. Устното уволнение е невалидно!
- Можете да подадете иск срещу уволнението си в съда. За иска имате 3 седмици време, от деня, в който сте получили съобщението за уволнение.
- Ако сте назначен трябва да получите 3 предупреждения, преди да получите уволнение. Продължете да ходите редовно на работа, до края на срока за предизвестие.
- През изпитателния срок може да Ви уволнят и без причина, но по принцип не без предизвестие.

Споразумение за прекратяване на работа:

- Споразумението за прекратяване на работа е валидно само когато двете страни се съгласят с него.
- Споразумението трябва да съдържа предимства както и за работодателя, така и за работещия.
- Агенцията по заетостта може да Ви санкционира, ако подпишете такова споразумение.
Не подписвайте нищо, което не разбирате! Помолете за време за размисъл и потърсете съвет.

Die arbeitsrechtliche Beratung wird durchgeführt von: *Elitsa Kirova (Bulgarisch/ Serbo-Kroatisch)*

+49 159 01 38 57 01

bema@aul-lsa.de www.bema.arbeitundleben.org

От какво се състои общия наем на апартамента?

$$\begin{array}{l} \text{Наем без да са включени} \\ \text{консумативите:} \\ \text{Т.е. наема за ползването на самото} \\ \text{жилище.} \end{array} + \begin{array}{l} \text{Допълнителни разходи} \\ \text{За ток, вода, парно, домоуправител,} \\ \text{асансьор и пр.} \end{array} = \text{Общ наем}$$

Прекратяване на договор за наем:

- Прекратяване без предизвестие чрез наемодателя: ако наемателя не се грижи за имота, предоставя имота на трети лица, без разрешението на наемодателя или ако закъснява с плащанията на наема. → преди прекратяването все пак трябва едно предупреждение
- Прекратяване съгласно срока: По принцип имате срок от три месеца на предизвестие при прекратяване на договор за наем. Договора трябва да съдържа и срока на предизвестие при прекратяване на договор.

Детски надбавки:

- Можете да подадете заявление за детски надбавки в Семейната каса от деня, в който сте почнали да работите в Германия. Можете да подадете заявление със заден срок от най-много 6 месеца.
- За заявлението Ви трябва удостоверение от работодателя Ви.
- Детските надбавки, които получавате в чужбина, ще бъдат взети под внимание.
- Няма нужда да се превеждат чуждестранни документи, напр. акт за раждане, адресна регистрация.

Бременност/Защита на майчинство:

- За защита на бременните важат специални правила. Трябва да се информира работодателя, доколкото е необходимо, напр. при извънредни часове, време за почивка, недопустима дейност.
- Защитата от (незаконно) уволнение важи през цялата бременност, както и през изпитателния срок.
- Защитата на майчинството влиза в сила 6 седмици преди раждането и 8 или 12 седмици след раждането.
- Можете да получите обезщетение при майчинство (13€/календарен ден), ако подадете заявление в Здравната каса. Ако нетната заплата е била по-висока, разликата се изплаща от работодателя.

Обезщетение при безработица I (ALG I):

- Право на обезщетение при безработица I, имате ако сте работили поне 12 месеца в последните 2 години. В случай че работите по-малко, правото Ви трябва да се провери индивидуално.
- Изработеното време в чужбина може да се прехвърли: „Вземане на застрахователни периоди“. Агенцията за заетостта трябва да Ви даде съвет и да Ви подпомага. Трябва ви документ PDU 1.
- Указание: Ако имате право на т.н. ALG I, можете да вземете това право до 6 месеца и в чужбина.
- Размера на обезщетението за безработица зависи от досегашния Ви доход. Ако нямате деца, имате право на 60 % от последната нетна заплата. Ако имате деца Ви се полага 67% обезщетение за безработица I.

Месечна такса за радио и телевизия:

- За всички граждани от 18 г. важи: едно жилище = една такса.
- Ако няколко лица живеят заедно, тогава трябва само едно лице да заплаща таксата от 17,50 € месечно.
- Гражданите могат да бъдат освободени от длъжността да плащат тази такса по социални или здравословни причини.
- Важно! Преди да регистрирате жилището си, питайте наемодателя, дали таксата за Вашето жилище е вече заплатена.

Напускане или връщане в Германия:

- Трябва да отпишете писмено всички договори, които не Ви трябва. Обърнете внимание на сроковете.
- Трябва да отпишете здравната си осигуровка. Това не се случва автоматично, когато сте прекъснали работа.
- Трябва да прекратите договора си за наем и да отпишете жилището (вкл. и тока).
- Трябва да отпишете таксата за радио и телевизия в Центъра за събиране на такси за обществени радио и телевизионни оператори във Федерална република Германия (GEZ).

Träger des Projektes:

Das Projekt wird gefördert durch: